

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ

AMAÇ

2001 yılında 4691 sayılı “Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu” ile kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde; teknolojik bilginin üretilmesi, üretilen bilginin ticarileştirilmesi, üründe ve üretim yöntemlerinde ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesi, verimliliği artıracak ve üretim maliyetlerini düşürecek yeniliklerin geliştirilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunun sağlanması, araştırmacılara iş imkânlarının sağlanması ve ileri teknoloji yatırımları yapacak yabancı sermayenin ülkeye girişinin hızlandırılması ile sanayinin rekabet gücünün artırılması amaçlanmaktadır.

MEVCUT DURUM

2001 yılından itibaren uygulamaya konulan, sanayicimizi, araştırmacı ve üniversitelerimiz ile buluşturarak teknolojik üretime yönelik yeni ürün ve üretim yöntemleri geliştirmelerini sağlayacak bu Kanun kapsamında; **Aralık 2018 sonu itibariyle; toplam 81 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi** (Ankara’da 9 adet, İstanbul’da 11 adet, Kocaeli’nde 5 adet, İzmir’de 4, Konya’da 2 adet, Gaziantep 2 adet, Antalya 2 adet, Mersin 2 adet ve Kayseri, Trabzon, Adana, Erzurum, Isparta, Eskişehir-(Bilecik), Bursa, Denizli, Edirne, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Tokat, Sakarya, Bolu, Kütahya, Samsun, Malatya, Urfa, Düzce, Çanakkale, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Van, Çorum, Manisa, Niğde, Burdur, Yozgat, Kırıkkale, Balıkesir, Hatay, Karaman, Muğla, Afyonkarahisar-(Uşak), Aydın, Batman, Osmaniye, Zonguldak, Karabük, Nevşehir, Çankırı, Kastamonu ve Kırklareli’nde 1’er adet) kurulmuştur.

81 Teknoloji Geliştirme Bölgesi’nden 61’i faaliyetine devam etmekte (Tablo 1), 20’sinin ise altyapı çalışmalarının devam etmesi sebebiyle hali hazırda faaliyete geçmemişlerdir (Tablo 2).

Buna göre, faaliyette olan TGB’lerden Ankara’da 7 adet, İstanbul’da 6 adet, Kocaeli’de 4 adet, İzmir’de 4 adet Konya’da 2 adet, Gaziantep’de 2, Antalya, Kayseri, Trabzon, Adana, Erzurum, Mersin, Isparta, Eskişehir, Bursa, Denizli, Edirne, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Tokat, Sakarya, Bolu, Kütahya, Samsun, Malatya, Şanlıurfa, Düzce, Çanakkale, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Çorum, Van, Kırıkkale, Yozgat, Afyon, Niğde, Manisa, Aydın, Burdur ve Zonguldak’da 1’er adet mevcuttur.

Tablo 3’ten görüldüğü gibi Ankara’da 2 adet, İstanbul 5 adet, , Balıkesir, Hatay, Karaman, Muğla, Batman, Osmaniye, Karabük, Antalya, Nevşehir, Kocaeli, Mersin, Çankırı, Kastamonu ve Kırklareli’nde 1’er adet TGB henüz faaliyete geçmemiştir.(Bilecik ve Uşak ek alan olarak faaliyete geçmemiştir.)

54 ilde Teknoloji Geliştirme Bölgesi yer almaktadır.

Tablo 1. FAALİYETTE OLAN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ

	TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ	ÜNİVERSİTE	BULUNDUĞU İL	KURULUŞ YILI
1	ODTÜ Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ortadoğu Teknik Üniversitesi	ANKARA	2002
2	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Teknoparkı	TUBİTAK-TTGV	KOCAELİ	2002
3	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Bilkent Üniversitesi	ANKARA	2002
4	İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzmir İleri teknoloji Enstitüsü	İZMİR	2002
5	GOSB Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sabancı Üniversitesi	KOCAELİ	2002
6	Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hacettepe Üniversitesi	ANKARA	2003
7	İTÜ Arı Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Teknik Üniversitesi	İSTANBUL	2003
8	Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Anadolu Üniversitesi	ESKİŞEHİR	2003
9	Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Selçuk Üniversitesi	KONYA	2003
10	Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kocaeli Üniversitesi	KOCAELİ	2003
11	Batı Akdeniz Teknokenti Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Akdeniz Üniversitesi	ANTALYA	2004
12	Erciyes Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Erciyes Üniversitesi	KAYSERİ	2004
13	Trabzon Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	TRABZON	2004
14	Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Çukurova Üniversitesi	ADANA	2004
15	Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mersin Üniversitesi	MERSİN	2005
16	Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Süleyman Demirel Üniversitesi	ISPARTA	2005
17	Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Uludağ Üniversitesi	BURSA	2005
18	Gaziantep Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gaziantep Üniversitesi	GAZİANTEP	2006
19	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gazi Üniversitesi	ANKARA	2007
20	Trakya Üniversitesi Edirne Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Trakya Üniversitesi	EDİRNE	2008
21	Fırat Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Fırat Üniversitesi	ELAZIĞ	2007
22	Erzurum Ata Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Atatürk Üniversitesi	ERZURUM	2005
23	Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Pamukkale Üniversitesi	DENİZLİ	2007
24	Yıldız Teknik Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Yıldız Teknik Üniversitesi	İSTANBUL	2003
25	Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ankara Üniversitesi	ANKARA	2006
26	İstanbul Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Üniversitesi	İSTANBUL	2003
27	Sakarya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sakarya Üniversitesi	SAKARYA	2008
28	Boğaziçi Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Boğaziçi Üniversitesi	İSTANBUL	2009
29	Cumhuriyet Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Cumhuriyet Üniversitesi	SİVAS	2007
30	Dicle Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dicle Üniversitesi	DİYARBAKIR	2007

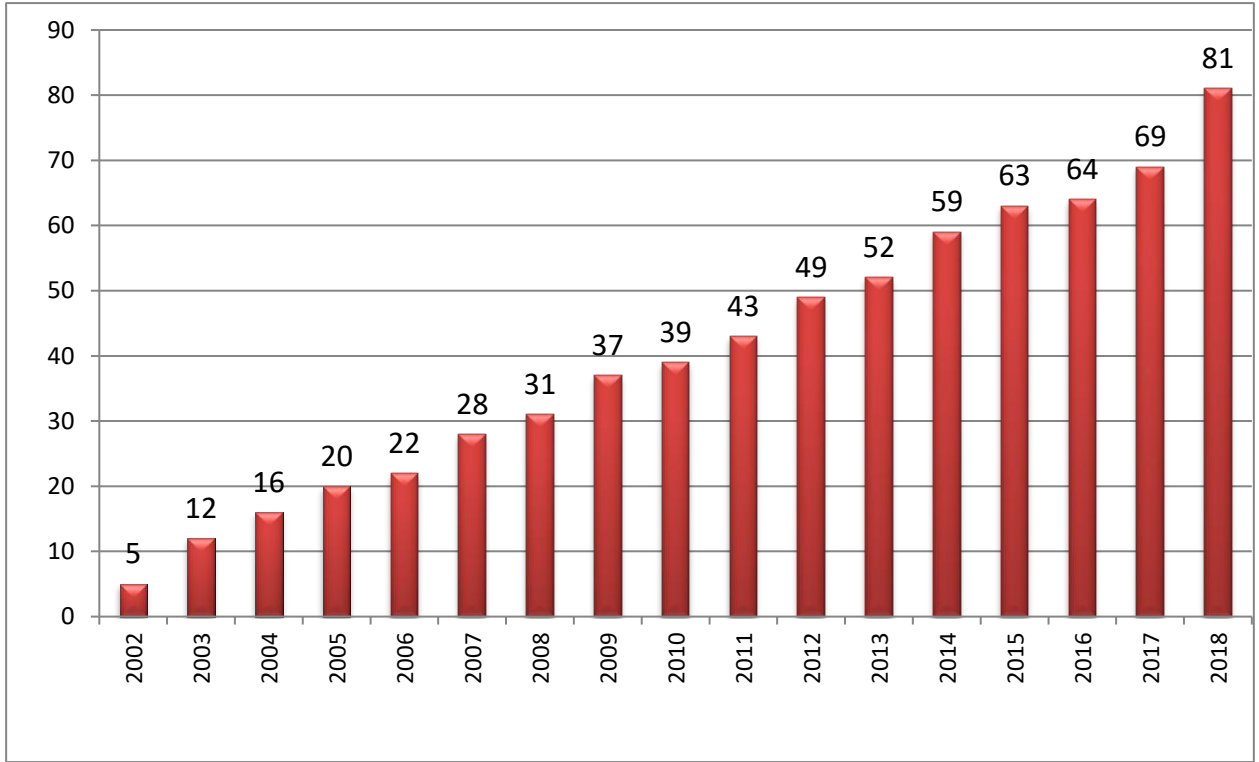
31	Bolu Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzzet Baysal Üniversitesi	BOLU	2009
32	Düzce Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Düzce Üniversitesi	DÜZCE	2010
33	Malatya Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İnönü Üniversitesi	MALATYA	2009
34	Kahramanmaraş Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sütçü İmam Üniversitesi	K.MARAŞ	2011
35	Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dokuz Eylül Üniversitesi	İZMİR	2013
36	Namık Kemal Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Namık Kemal Üniversitesi	TEKİRDAĞ	2011
37	Kütahya Dumlupınar Tasarım Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dumlupınar Üniversitesi	KÜTAHYA	2009
38	Tokat Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	TOKAT	2008
39	İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Ticaret Üniversitesi	İSTANBUL	2009
40	Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi	18 Mart Üniversitesi	ÇANAKKALE	2011
41	Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi	On Dokuz Mayıs Üniversitesi	SAMSUN	2009
42	Marmara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Marmara Üniversitesi	İSTANBUL	2014
43	Ege Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ege Üniversitesi	İZMİR	2014
44	Harran Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Harran Üniversitesi	URFA	2010
45	Bozok Teknoloji Geliştirme Bölgesi Bozok Üniversitesi	Bozok Üniversitesi	YOZGAT	2013
46	Kırıkkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kırıkkale Üniversitesi	KIRIKKALE	2013
47	İzmir Bilim ve Teknoloji Parkı Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzmir Ekonomi Üniversitesi	İZMİR	2012
48	Yüzüncü Yıl Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	VAN	2012
49	Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hitit Üniversitesi	ÇORUM	2012
50	Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Selçuk -Necmettin Erbakan - Aksaray - Karamanoğlu Mehmet Bey - KTO Karatay Üniversiteleri	KONYA	2015
51	Afyon-Uşak Zafer Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Afyon Kocatepe ve Uşak Üniversitesi	AFYON	2016
52	Niğde Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Niğde Üniversitesi	NİĞDE	2013
53	Celal Bayar Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Celal Bayar Üniversitesi	MANİSA	2012
54	Ankara Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	ANKARA	2014
55	Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	KOCAELİ	2011
56	Adnan Menderes Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Adnan Menderes Üniversitesi	AYDIN	2016
57	Kapadokya Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	NEVŞEHİR	2018
58	Mehmet Akif Ersoy Ün. MAKÜ-BAKA Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	BURDUR	2013
59	Zonguldak Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Bülent Ecevit Üniversitesi	ZONGULDAK	2017
60	OSTİM Ekopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ankara - Hacettepe - Atılım - Çankaya - Başkent - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversiteleri	ANKARA	2014
61	Gaziantep OSB Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	GAZİANTEP	2017

Tablo 2. FAALİYETTE OLMAYAN**ALT YAPI ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ**

1	ASO Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	ANKARA	2008
2	Balıkesir Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Balıkesir Üniversitesi	BALIKESİR	2014
3	Hatay Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mustafa Kemal Üniversitesi	HATAY	2014
4	Finans Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Boğaziçi Üniversitesi	İSTANBUL	2014
5	Karaman Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	KARAMAN	2015
6	Muğla Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sıtkı Koçman Üniversitesi	MUĞLA	2015
7	Batman Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Batman Üniversitesi	BATMAN	2017
8	Osmaniye Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	OSMANİYE	2017
9	Karabük Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Karabük Üniversitesi	KARABÜK	2017
10	Antalya OSB Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Akdeniz Üniversitesi Antalya Bilim Üniversitesi	ANTALYA	2018
11	İstanbul Sebahattin Zaim İZÜ Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi	İSTANBUL	2018
12	Gebze Teknik Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gebze Teknik Üniversitesi	KOCAELİ	2018
13	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	İSTANBUL	2018
14	İstanbul Medeniyet Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Medeniyet Üniversitesi	İSTANBUL	2018
15	Dudullu OSB Boğaziçi Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Boğaziçi Üniversitesi	İSTANBUL	2018
16	Mersin Tarım Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mersin Üniversitesi	MERSİN	2018
17	Çankırı Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Çankırı Karatekin Üniversitesi	ÇANKIRI	2018
18	Kastamonu Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kastamonu Üniversitesi	KASTAMONU	2018
19	Kırklareli Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kırklareli Üniversitesi	KIRKLARELİ	2018
20	Teknohab Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gazi Üniversitesi	ANKARA	2018

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ BİLGİLERİ

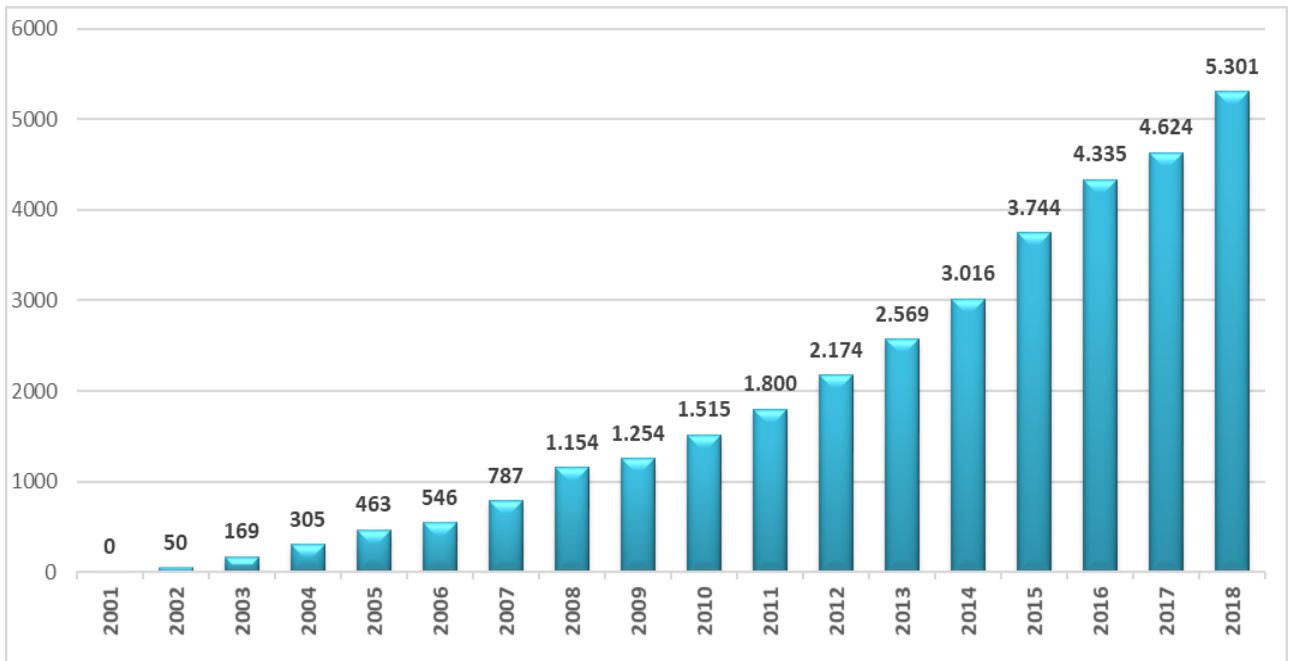
► TGB Sayıları

Şekil 1. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

► Firma Sayıları

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren firma sayısı **Aralık 2018** itibariyle **5.301'e** ulaşmıştır.

Şekil 2. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yer Alan Toplam Firma Sayısı

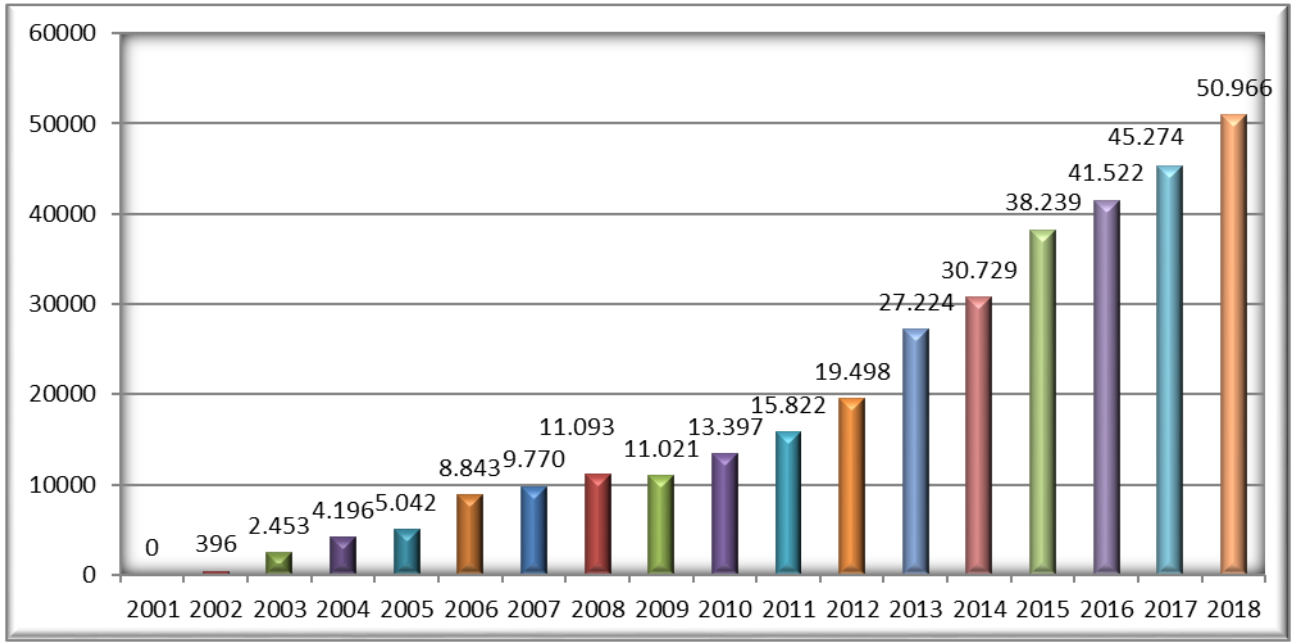
Yabancı sermaye açısından baktığımızda; Teknoloji Geliştirme Bölgesinde **73 adet yabancı 215 adet de yabancı ortaklı firma** yer almaktadır.

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Faaliyette Bulunan Firmaların Na-Ce REV2 Sektörel Dağılımı

NA-CE KODU	Yüzde
Bilgisayar programlama faaliyetleri	41%
Doğal bilimler ve mühendislikle ilgili diğer araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri	7%
Bilgisayar danışmanlık faaliyetleri	4%
Biyoteknolojiyle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri	3%
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	3%
Sanayi ve imalat projelerine yönelik mühendislik ve danışmanlık faaliyetleri	2%
Baklagillerin yetiştirilmesi	2%
Enerji projelerine yönelik mühendislik ve danışmanlık faaliyetleri	2%
Mühendislik danışmanlık hizmetleri (bir projeyle bağlantılı olarak yapılanlar hariç)	2%
Bilgisayar, bilgisayar çevre birimleri ve yazılımlarının toptan ticareti	1%
Diğer bilgi teknolojisi ve bilgisayar hizmet faaliyetleri	1%
Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel amaçlı makinelerin imalatı	1%
Diyotların, transistörlerin, diyakların, triyaklar, tristör, rezistans, ledler, kristal, röle, mikro anahtar, sabit veya ayarlanabilir direnç ve kondansatörler ile elektronik entegre devrelerin imalatı	1%
İşletme ve diğer idari danışmanlık faaliyetleri	1%
Bilgisayar, yazılım, elektronik ve telekomünikasyon donanımlarının ve diğer büro ekipmanlarının bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak toptan satışını yapan araçlar	1%
Endüstriyel işlem kontrol ekipmanlarının kurulum hizmetleri	1%
Yüklü elektronik kart imalatı	1%
Diğer projelere yönelik mühendislik ve danışmanlık faaliyetleri	1%
Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda bilgisayarların, çevre donanımlarının ve yazılımların perakende ticareti	1%
Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan bys. diğer araç ve gereçlerin imalatı	1%
Diğer yazılım programlarının yayımlanması	1%
Diğer	25%

➤ Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Sağlanan İstihdam

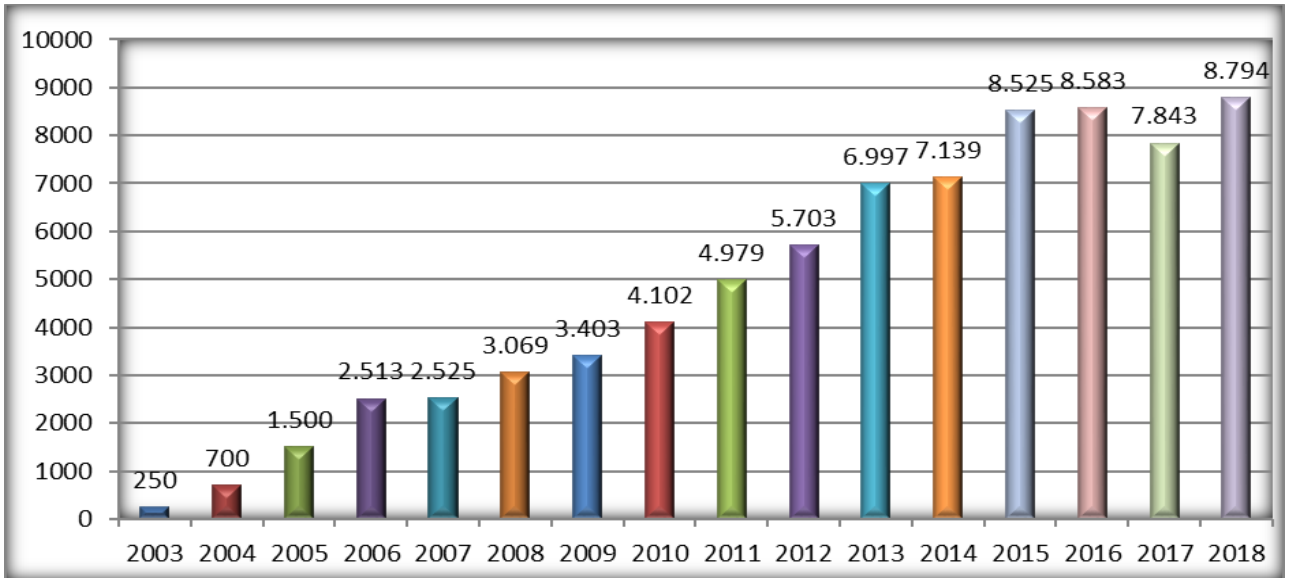
Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde, **Aralık 2018** itibariyle toplam **50.966** personele istihdam sağlanmıştır.

Şekil 3. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde İstihdam Edilen Personel Sayısı

➤ Yürütülen Projeler

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ağırlıklı olarak sırasıyla; *Yazılım, Bilişim, Elektronik, İleri Malzeme teknolojileri* başta olmak üzere; *Tasarım, Nanoteknoloji, Biyoteknoloji, Otomotiv, Tıp Teknolojileri ve Yenilenebilir Enerji* konularında çalışan yenilikçi firmalar yer almakta olup, bölgelerde yürütülen toplam **Ar-Ge proje sayısı Aralık 2018 itibariyle 8.794 adettir.**

Şekil 4. Yıllara Göre Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yürütülen Proje Sayısı

İhracat

Faaliyete geçen Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde bulunan şirketlerin, *Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere, Japonya, İsrail, İngiltere ve Almanya* gibi dünyanın en gelişmiş ülkelerine yapmış oldukları teknolojik ürün **ihracatı Aralık 2018 itibariyle 3,7 Milyar A.B.D. dolarına** ulaşmıştır.

➤ Fikri Mülkiyet

Günümüz dünyasında bir ülkenin rekabet gücünü ve toplumsal refahını belirleyen en önemli etkenlerden biri de; o ülkede yapılan Bilim ve Teknoloji çalışmalarının ticari bir ürün veya üretim yöntemine dönüşerek patentle sonuçlanmasıdır.

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren firmaların Aralık 2018 itibariyle Fikri Mülkiyet durumları aşağıda verilmiştir.

PATENT TESCİL	1.057
PATENT BAŞVURU	2.288
FAYDALI MODEL TESCİL	401
FAYDALI MODEL BAŞVURU	178
ENDÜSTRİYEL TASARIM TESCİL	118
ENDÜSTRİYEL TASARIM BAŞVURU	45
YAZILIM TELİF TESCİL	141

SONUÇ OLARAK;

(ARALIK 2018 İTİBARIYLA)

İlan Edilen Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sayısı	81 adet
Faaliyette Geçen Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sayısı	61 adet
Firma Sayısı	5.301 adet
Yabancı Firma Sayısı	73 adet
Yabancı Ortaklı Firma Sayısı	215 adet
Akademisyen Ortaklı Firma Sayısı	1.078 adet
İstihdam Edilen Personel Sayısı	50.966 kişi
Ar-Ge personeli	41.663 kişi
Destek Personeli	3.162 kişi
Kapsam Dışı Personel	6.141 kişi
Biten Proje Sayısı	30.166 adet
Üzerinde Çalışılan Proje Sayısı	8.794 adet
Satış Miktarı	63.6 Milyar TL
İhracat Miktarı	3,7 Milyar ABD Doları